

IA-avtalen (2025-2028)

Anne Louise Aartun Bye, avdelingsdirektør Arbeidsliv

5. mars 2025

Ny IA-avtale signert 12. februar 2025

Foto: NHO

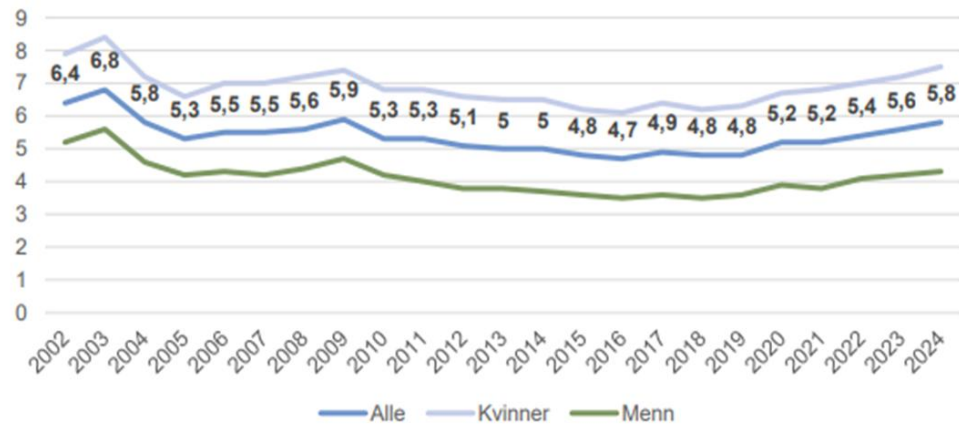
Mål – samme ambisjon som i forrige avtale:

- Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenliknet med årsgjennomsnittet for 2018 på nasjonalt nivå
- Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres

Utviklingen i sykefraværet

2002 - 2024

Figur 2. Legemeldt sykefravær i prosent. År 2002 - 2024.

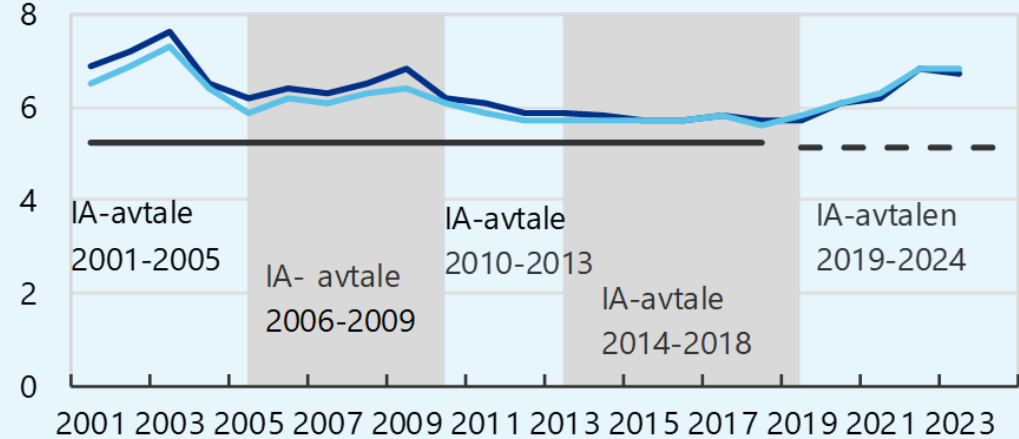

Kilde: Nav

Sykefraværet ift IA-målene

Sykefraværprosenten

Sesong- og influensajustert. Årstall.

- Sykefraværprosent
- Sykefraværprosent (gj.snitt sesong- og influensa)
- - - IA-mål (2019-2024)
- IA-mål (2001-2018)

Kilde: IA Faggrupperapport 2024 / NHO

Omtale av sykepengeordningen

Tekst i forrige avtale:

- Regjeringen vil ikke foreslå endringer i sykelønnsordningen i denne avtaleperioden, verken for arbeidsgivere eller arbeidstakere, med mindre partene er enige om det.

Tekst i ny avtale:

- Partene er opptatt av god trepartsdiallog og viser til at endringer i sentrale velferdsordninger baseres på brede forlik. Partene vil bruke 2025 og 2026 til en bred kunnskapsinnhenting. Basert på kunnskapen innhentet som følge av denne avtalen vil partene bruke 2027 og 2028 til å diskutere behov for justering og iverksetting av eventuelle nye tiltak.

Ny IA-avtale (2025-2028) skal:

- Forsterke den forbyggende arbeidsmiljøinnsatsen
- Bedre sykefraværsoppfølgingen
- Bidra til forsterket innsats på den enkelte arbeidsplass gjennom økt informasjon- og opplæringsaktivitet rettet mot virksomhetene
- Øke kunnskapen om sykefravær, frafall og virkningsfulle tiltak for å få ned fraværet

Forsterke den forbyggende arbeidsmiljøinnsatsen

- Arbeidsmiljøinnsatsingen skal intensiveres
  - Spre kunnskap om portalen og virkemidlene
  - Portalen og verktøyene skal gjøres enkle å ta i bruk
- Bransjeprogrammene videreføres
  - Formidle og spre aktivitet, tiltak og verktøy
  - Opprette enkelte nye bransjeprogram
- Tydeliggjøre bistand fra Nav Arbeidslivsentere
- Tiltakene i HelseArbeid videreføres inntil evalueringer foreligger
  - Se på alternative måter å tilby bedriftstiltaket på

Nyttige verktøy

- Arbeidsmiljøportalen
<https://www.arbeidsmiljoportalen.no/>
  - Arbeidsmiljøhjelpen
  - En bra dag på jobb
- IA-pakka hos Idébanken
<https://www.idebanken.org/ia>

Godt arbeidsmiljø forebygger sykefravær

Det lønner seg å investere i arbeidsmiljøet. I gode arbeidsmiljø øker produktiviteten, trivselen og motivasjonen for arbeidet. Sykefraværet går også ned.

Finn din bransje

Her finner du kunnskap og verktøy for din bransje

Arbeidsmiljø handler om arbeidet

Arbeidsmiljøet

- er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet
- er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass, og krever derfor ulike tilnærminger
- påvirker arbeidstakerens helse, jobbsjansjement og virksomhetens resultater og produktivitet

Enkle grep kan gjøre en stor forskjell

Ved å jobbe i fellesskap kan dere sammen finne gode løsninger som kan gi dere:

Et bedre arbeidsmiljø

Lavere sykefravær

Lavere kostnad

Fornøyde ansatte

«Ikke-optimalt arbeidsmiljø koster Norge 75 milliarder årlig»

Les rapport (PDF)

Oslo Economics (2018)

Faktorer som påvirker arbeidsmiljøet i alle bransjer

Når vi snakker om et godt arbeidsmiljø, er det gjerne syv faktorer som går igjen på alle arbeidsplasser.

▼ Krav og innflytelse

▼ Avklar forventninger

▼ Tilbakemeldinger og anerkjennelse

▼ Samspill mellom leder og ansatte

▼ Forutsigbarhet

▼ Ansvar og kompetanse

Intensivere og målrette sykefraværsoppfølgingen

- Tydeliggjøre/styrke aktørenes ansvar og roller:
  - Samarbeidsprosjekt med Legeforeningen: «Bærekraft på legekantoret og sykmelding»
  - Igangsette et forprosjekt på digitalt samhandlingsrom
  - Igangsette et arbeid for å tydeliggjøre tilretteleggingsplikten
  - Igangsette et lovarbeid for å tydeliggjøre/ forsterke arbeidstakers medvirknings- og aktivitetsplikt
  - Igangsette et lovarbeid for en mer behovsrettet sykefraværsoppfølging fra Nav
  - Partene skal bidra til at tillitsvalgte deltar i utvikling av rutiner. Og trekker inn BHT.
  - Gjøre ordningen med tilskudd til ekspertbistand bedre kjent og enklere å ta i bruk

Forsterke innsatsen på den enkelte arbeidsplass

- Partene har ansvar for informasjon og kunnskapsformidling til egne medlemmer:
  - Betydningen av forebyggende arbeidsmiljøarbeid
  - Riktig og aktiv sykefraværsoppfølging
  - Lokalt partssamarbeid
- Opplæring i arbeidsmiljøarbeid skal bygge på kunnskap fra Arbeidsmiljøsetningen og ses i sammenheng med leder-, tillitsvalgt- og verneombudsopplæringen.

Mer kunnskap om sykefravær og frafall

- Igangsette et to-årig arbeid
- Skal blant annet belyse:
  - Endringer i innretningen av sykepengeordninger
  - Effekter av tiltak på sykefravær
  - Sammenhengen mellom sykefravær, sykefraværsoppfølging og trygdesystemer i andre land
  - Sammenhengene mellom sykefravær og forhold på jobben

Annet:

- IA-FOU program og Statistikkforum videreføres
  - Langsiktige prosjekter, effektevalueringer, kunnskap om tiltak og partssamarbeid på arbeidsplassen skal prioriteres
- Forsøket med kompetansetiltak for sykmeldte videreføres ikke
- Ordningen med utvidet egenmelding – er presisert i loven

Spørsmål?